

Loggers kunnen meer inzicht geven in stalklimaat

Maaïke Meijerink, buitendienstmedewerker varkensgezondheidszorg

Een goed klimaat is één van de belangrijke factoren die invloed hebben op de algemene gezondheid van varkens. Het meten en beoordelen van het klimaat tijdens een eenmalig bedrijfsbezoek is een momentopname en geeft niet een totaaloverzicht. De GD kan nu met twee 'loggers' gedurende een periode van ongeveer tien dagen de relatieve luchtvochtigheid en de temperatuur meten. Zo ontstaat een beter beeld van het klimaat.

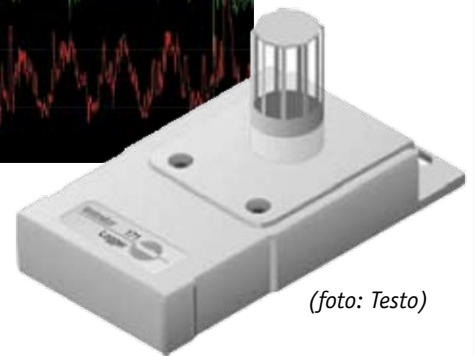
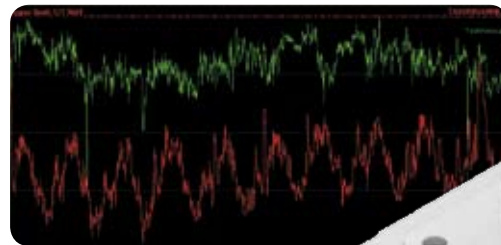
Een minder goed klimaat werkt ademhalingsaandoeningen in de hand, kan oor- en staartbijten veroorzaken, zorgt voor meer uitval, een slechtere groei en kan een mogelijke oorzaak zijn van hokbevuiling.

Problemen met klimaat?

Het is vrij lastig om te beoordelen of het klimaat in een afdeling goed is. Soms is aan de varkens te zien wanneer het klimaat niet optimaal is. De onderstaande verschijnselen kunnen wijzen op problemen met het klimaat in de stal:

- Veel hoesten en/of niezen
- Te veel/te weinig voeropname (diarree)
- Gedrag:
 - verhoogde agressie
 - te veel activiteit
 - liggedrag
 - varkens liggen op elkaar ("huddling"): te koud
 - varkens liggen op het rooster: te warm.

De relatieve luchtvochtigheid (RV) is bij ongeveer 50-80% optimaal. Een laag RV-% veroorzaakt meer luchtwegaandoeningen. Een te hoog RV-% zorgt voor meer verspreiding van kiemen en meer condens (en dus eerder schade aan materiaal). Ook de temperatuur is een belangrijk onderdeel van het klimaat in een afdeling. Een te lage temperatuur kan zorgen voor hoestklachten, een lagere groeisnelheid, hogere voederconversie, diarree en meer histologische afwijkingen. Bij hoge temperaturen zullen de varkens meer water opnemen, maar minder voedsel (biggen zullen meer biest opnemen). Grote schommelingen in temperatuur resulteren in minder goede groei, hogere voederconversie, meer aangetaste longen en mogelijk meer kannibalisme.

(foto: Testo)

Een klimaatsmeting kan laten zien hoe het gesteld is met het klimaat. Maar dit is eenmalig. Het kan zijn dat op bepaalde momenten van de dag (bijvoorbeeld 's avonds) grote temperatuurschommelingen voorkomen in de afdeling. Om hier achter te komen is het verstandig om gedurende een langere periode het klimaat te meten.

Klimaat meten met loggers

Momenteel zijn er bij de GD twee 'loggers' waarmee we gedurende een langere periode het RV-% en de temperatuur in een afdeling kunnen meten. De loggers zijn van tevoren in te stellen. Voor het meten van het klimaat in een varkensafdeling doet de logger tien dagen lang elke tien minuten een meting. Daarmee krijgt men goed zicht op hoe het gesteld is met het klimaat op elk moment van de dag. Mogelijk komen er dan problemen naar voren die eerder niet "zichtbaar" waren en kan het klimaatsysteem hierop worden aangepast.

